

Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora: Tat'ána Babijová

Název práce: Černobylská havárie po třiceti letech

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Půža, Ph.D., katedra ruského jazyka a literatury

PdF UHK

Oponent: PhDr. Jindřich Kesner, CSc., katedra ruského jazyka a literatury PdF UHK

Téma práce, její zaměření, přednosti a nedostatky:

Bakalářská práce se zabývá jednou z největších katastrof moderních dějin – havárií černobylské jaderné elektrárny. Po krátkém úvodu práce pojednává o historii jaderné energetiky na Ukrajině. Zde stojí za zmínku, že Ukrajina je na druhém místě na světě (za Francií) co do podílu jaderné energie na výrobě veškeré elektrické energie v zemi. Druhá kapitola přibližuje konstrukci jaderných reaktorů, jež jsou v ukrajinských jaderných elektrárnách používány. Jedná se o reaktory typu RBMK a VVER. Reaktory prvního typu byly použity ve všech blocích černobylské elektrárny. Ve třetí kapitole nalezneme informace o černobylské jaderné elektrárně a o událostech, jež předcházely osudnému výbuchu na čtvrtém bloku, samotném průběhu havárie i situaci po katastrofě. Autorka podrobně analyzuje příčiny havárie. Čtvrtá kapitola popisuje území zasažené radiací, rozepisuje se také o stupni kontaminace území v různých státech mimo tehdejší SSSR, zvláštní kapitola je věnována stopám černobylské katastrofy v Československu. Osmá kapitola přináší údaje o současném stavu věci v černobylské zóně, tyto informace jsou doplněny autorčinými autentickými zážitky z nedávné cesty do těchto míst (podzim 2016). Popis cesty je zajímavý, ale s ohledem na povahu, jakou by měla mít bakalářská práce, snad až příliš epicky pojatý. Desátá kapitola dává přehled o knižních publikacích s tematikou Černobyli a také o jejím filmovém zpracování. Pozoruhodná je příloha, obsahující vlastní autorčiny fotografie z uvedené oblasti. Z textu je patrná sečtělост T. Babijové a velký zájem o tuto problematiku. Celé dílo má logickou strukturu, je velmi zajímavé a je napsané přístupně a srozumitelně (to se týká zejména částí popisujících technickou stránku věci), nicméně postrádá jakýkoli náznak vlastního výzkumu či úvah o případném využití nashromážděných materiálů apod. To však lze u bakalářské práce tolerovat.

Jazyková a stylistická úroveň práce není špatná, ale bohužel není ani dokonalá. Některé překlepy a drobné jazykové chyby jsem v exempláři, který jsem měl k dispozici, označil tužkou. Z jazykových chyb je asi nejzávažnější poměrně důsledné používání určitého (plného) tvaru minulých trpných příčestí v těch případech, kdy jednoznačně označují děj (tedy nikoli stav) a kdy by tedy ve spisovném projevu měl být jmenný tvar, např. *Původně před samotným spuštěním reaktoru měly být provedeny testy jednotlivých částí reaktoru a potom po úspěšném projití těchto testů*

měla být elektrárna **spuštěná** (s. 21), *Také vyšlo najevo, že zkouška, která byla prováděná 26. dubna 1986, byla součástí těchto nedokončených testů...* (s. 21), *Kromě třicetikilometrové zakázané zóny byla evakuace **provedená** i u oblastí na východ a západ od této zóny...* (s. 35) a mnohokrát na jiných místech. Celkově je patrná autorčina snižená citlivost k rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek: *V předposlední kapitole bakalářské práce popisují svou dvoudenní **exkurzi** do Černobylu* (s. 10), *Evakuace obyvatel proběhla pozdě kvůli **liknavosti** státních orgánů...* (s. 10), *...část paliva byla už **vyhořela**...* (s. 18), *Používá se i v **našich** elektrárnách...* (s. 18) a mnohokrát jinde. Podobné chyby lze vysvětlit tím, že čeština není studentčíným mateřským jazykem, je ale škoda, že nepožádala někoho o kontrolu textu. Jistá nedůslednost se projevuje i ve jménech lidí. Proč je jméno vedoucího pracovníka čtvrtého bloku jednou uvedeno jako **Alexander Akimov** a podruhé o pár řádků níže jako **Alexandr Akimov**, proč některé osoby jsou označeny jménem, patronymikem a příjmením a jiné jen jménem a příjmením (od s. 24)?

Rozsah práce odpovídá požadavkům.

Použitá literatura: Aktuální, kvantitativně dostačující. Práce s odbornými zdroji je odpovídající.

Formální stránka práce: Přílohy by podle platného rozhodnutí děkana měly být označeny písmeny (tedy nikoli čísly, jak to je v oponované práci).

Využitelnost pro praxi: střední (zajímavé čtení, pro čtenáře, kteří se zajímají o jadernou energetiku nebo pro zájemce o návštěvu dané oblasti).

Cíl práce: splněn.

Celková úroveň diplomové práce: odpovídá požadavkům.

Z uvedených důvodů práci **doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení .....**

Dotazy k autorce:

1. Na s. 32 píšete, že kromě Rusů, se na odstraňování následků havárie podíleli i raziči z Uralu. Jaké byli národnosti?

2. Na s. 33 stojí: „V té době (předpokládám, že řeč je o konci osmdesátých let – pozn. JK) ještě stále byla naděje, že dojde k dokončení 5. a 6. bloku. Evropská unie však rozhodla jinak.“ Jaké měla EU pravomoci ve vztahu k rozhodování o záležitostech jaderné energetiky státu, který nebyl jejím členem?

3. Proč má Státní ústav radiační kontroly zkratku SÚRO (předpokládal bych SÚRK)?

PhDr. Jindřich Kesner, CSc.

V Hradci Králové 21. 5. 2017